

Posudek bakalářské práce „Karnyx v evropském kontextu“

Anna Kocánková

Práce je souhrnem základních dostupných informací o hudebním nástroji zvaným karnyx, který je spojen zejména se střeoevropskými Kelty. Práce je přehledně a logicky členěna, i když číslování jednotlivých kapitol je v některých případech zmatečné. Jádrem práce je pak obsáhlá deskripce dílčích nálezů karnyků a jím podobných nástrojů, resp. zobrazení nástrojů v ikonografii různých druhů hmotné kultury. Obrazová příloha je na poměrně slušné úrovni a lze si na jejím základě učinit dostatečnou představu o předmětu studia práce.

Z nedostatků práce bych vyzdvihl zejména následující:

- práce obsahuje občasné jazykové nedokonalosti ve formě nesrozumitelných vyjádření, jako např. s. 13 „*Celý nástroj v kuse se zatím nepodařilo najít, ...*“ ; s. 13 „*Jako jeden z propagandistických symbolů porážky původních kmenů si karnyky zvolil Caesar (viz. níže) a i se o “tubae” = trubkách a jejich využívání nepřátelskými kmeny k předávání signálů...*“; s. 42 „*IKONOGRAFIE LATĚN*“ - nevhodný název kapitoly; s. 51 „*IKONOGRAFIE ŘÍM*“ - nevhodný název kapitoly; s. 9 „*USAZENÍ V ČASE*“ - nevhodný název kapitoly;
- objevují se občasné problémy s citacemi, např. na s. 9 by bylo záhodno ke keltskému pohřebišti v Jenišově Újezdě uvést např. dílo J. Waldhausera, nikoliv pouze citovat příslušný svazek Archeologie pravěkých Čech; na s. 12 čteme „*V díle Histories II datované do 171-168 př. n. l. popisuje Fabius Pictor karnyky v kontextu bitvy u Talamone v roce 225 př. n. l. takto: “Bylo mezi nimi tolik nesčetných rohů a trubek, které troubily současně ze všech částí jejich armády, a jejich zvuk a křik válečníků byli tak hlasité a pronikavé, že se zdálo, že nevychází z lidských úst a trubek, ale z celé krajiny.” (Polybius, 29).*“ V tomto podání autorky lze nabýt dojmu, že dílo Historiae je od Fabia Pictora, ale je od Polybia. Navíc v češtině používáme český výraz Dějiny, nikoliv Histories. Citace Polybiova díla navíc není uvedena v seznamu literatury;
- co se týče cílů práce podaných na s. 8, jsou tyto vymezeny poněkud nejasně
- z hlediska členění práce považuji vložení kapitoly 2, která v krátkosti popisuje archeologicko-historický vývoj doby laténské a římské na našem území za zbytečný. Navíc autorka se zabývá daleko širším územím než pouze oblastí Čech, dle této logiky by tedy musela podat vývoj v době laténské a římské i na území těchto zemí;
- v kapitole 2 se navíc setkáváme s několika nepřesnými či zavádějícími výroky, např. „*Oppida mohla plnit funkci politických, obchodních, obranných výrobních i náboženských center (srov. Salač 2011)*“. Od této pozice česká archeologie již dlouhodobě ustupuje, a to zejména po objevení nejrůznějších rovinných rozvinutých sídelních forem, tzv. výrobně distribučních center, jako např. Velké Němčice nebo Lovosice. Uvedený názor tak již neodráží mínění současných badatelů, zohledňující nejnovější výzkumy;

- s. 10 „*Relativní chronologie pro naše území a střední Evropu vychází z Reineckových stupňů LT B, C a D, které byly postupně rozděleny ještě kratší úseky LT B1 – B2, LT C1 – C2 a LT D1 – D2. Doba laténská na našem území, resp. i střední Evropa, je vymezena lety 480–25 př. Kr. (LTA-LT D2b)*“. To sice ano, ale stupeň A k době laténské nepatří, je totiž součástí starší doby železné, resp. její mladší fáze Ha D2-LT A.

- s. 12 - k chronologii doby římské by bylo zajisté vhodné uvést práce E. Droberjara.

- kapitola 6 „*IKONOGRAFIE ŘÍM*“ - je pravdou že vyobrazení tzv. umírajícího Kelta z velkého pergamského votivního daru nenáleží římské sovětině, nýbrž helénistické sovětině tzv. pergamské školy, avšak zobrazení karnyku je zde natolik důležité, že by v práci mohlo být zmíněno;

- kapitola 7 „*ZÁVĚR*“ - vzhledem k tomu, že většina práce je věnována deskripci jednotlivých nástrojů či ikonografii zobrazení karnyků, očekával bych že v kapitole Závěr bude obsaženo obsáhlejší shrnutí prezentovaných zjištění, včetně např. návrhu dalších výzkumných přístupů k nálezům hudebních nástrojů apod. Kapitola Závěr se však omezuje na velmi sumárně podaný výčet pravděpodobných funkcí a rolí tohoto nástroje o rozsahu zhruba 2/3 jedné strany.

Se zohledněním výše uvedených nedostatků navrhuji práci hodnotit známkou velmi dobře (2).

V Tarquiniích, 22.8. 2022

doc. PhDr. Martin Trefný, Ph.D.

